

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: SK-6Csp/91/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8621201624
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8621201624.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Annou Frigovou v spore žalobcu A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XXX/XX, XXX XX E., štátny občan SR, zastúpeného JUDr. Danielom Tarbajom, advokátom, so sídlom Zámocká 525/28, 091 01 Stropkov, IČO: 53 450 345 proti žalovanému Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpenému Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a o priznanie primeraného finančného zadostučinenia, takto

rozhodol:

I. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.12.2014 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, v znení: „Ako variabilný symbol pre platbu spotrebiteľského úveru uvádzajte číslo Zmluvy. Ak číslo neuvediete, nie je možné platbu identifikovať a budeme to brať ako nezaplatenie splátky úveru so všetkými dôsledkami“ je neprijateľná.

II. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.12.2014 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, v znení: „Poplatok za prvú upomienku - 5 eur. Neúčtuje sa, pokiaľ sa jedná o úplne prvú upomienku, ktorú Vám za dobu trvania Zmluvy zasielame. Poplatok za druhú a ďalšiu upomienku - 12 eur. Môžete dostať maximálne 2 spoplatnené upomienky za kalendárny mesiac, po zosplatnení ich už neposielame (zosplatnenie je výzva k úhrade celého čerpaného dlhu)“ je neprijateľná.

III. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.12.2014 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, v znení: „Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej iba „Zmluva“) sú úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. s kódom F.. Vy, ako klient, svojím podpisom potvrdzujete, že ste úverové podmienky prevzali, ste s nimi oboznámený/á, sú Vám všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považujete ich za dostatočne určité a prejavujete súhlas byť nimi viazaný/á“ je neprijateľná.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 600 eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

SK-6Csp/91/2021

-2-

V. Žalobcovi priznáva proti žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu, o ktorých výške bude rozhodnuté do 60 dní po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 21.10.2021 domáhal určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok a priznania primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným dňa 27.12.2014 uzavrel Zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 859 eur. Tento úver bol povinný splácať v mesačných splátkach vo výške 31,52 eura. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 27.12.2014 uzatváral ako spotrebiteľ so žalovaným ako právnickou osobou, ktorá poskytuje úvery v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Právny vzťah, ktorý medzi nimi vznikol, má spotrebiteľský charakter, preto je v súvislosti s ním nutné aplikovať normy spotrebiteľského práva. Spotrebiteľská zmluva uzatvorená medzi ním a žalovaným má bezpochyby tzv. formulárový charakter. Ide o vopred pripravenú predtlač žalovaného, do ktorej žalovaný dopisoval len jeho údaje. Jeho „zmluvná voľnosť“ bola obmedzená len na dohodu o výške poskytnutého úveru, pričom všetky ostatné zmluvné podmienky ako aj všetky dokumenty predložené spolu so spotrebiteľskou zmluvou predstavujú diktát dodávateľa bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť ich obsah. Spotrebiteľskú zmluvu je preto potrebné podrobiť súdnej kontrole neprijateľnosti zmluvných podmienok. V konaní namieta neprijateľnosť zmluvnej podmienky, ktorá je súčasťou úverových zmluvných ustanovení v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 4412129431 zo dňa 27.12.2014, v znení: „Ako variabilný symbol pre platbu spotrebiteľského úveru uvádzajte číslo Zmluvy. Ak číslo neuviedete, nie je možné platbu identifikovať a budeme to brať ako nezaplatenie splátky úveru so všetkými dôsledkami.“ Čo sa týka tejto zmluvnej podmienky, poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/90/2018 zo dňa 19.11.2018, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 24Csp/26/2017 zo dňa 4.4.2018, ktorým súd prvej inštancie okrem iného vyslovil, že: „Zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. – hotovostný úver, k Úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX, z 22.8.2011, v § 4 Hlavy 5. Podmienky splácania úveru v znení: „Klient je povinný ako variabilný symbol uvádzať číslo ÚZ, prípadne iný variabilný symbol písomne oznámený spoločnosťou. Neuvedenie správneho variabilného symbolu je považované za neuhradenie splátky úveru so všetkými s tým spojenými právnymi dôsledkami“ je neprijateľná.“ Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.12.2014 obsahuje ďalšiu neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to v úverových zmluvných ustanoveniach v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.12.2014, v znení: „Poplatok za prvú upomienku – 5 eur. Neúčtuje sa, pokiaľ sa jedná o úplne prvú upomienku, ktorú Vám za dobu trvania Zmluvy zasielame. Poplatok za druhú a ďalšiu upomienku – 12 eur. Môžete dostať maximálne 2 spoplatnené upomienky za kalendárny mesiac, po zosplatnení ich už neposielame (zosplatnenie je výzva k úhrade celého čerpaného dlhu).“ Neprijateľnosť takto vymedzenej zmluvnej podmienky predstavuje skutočnosť, že žalovaný s ním poplatky za upomienky individuálne nedojednal a tieto spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech neho ako spotrebiteľa. Poplatok za upomienky bol zakomponovaný do úverových podmienok na vopred pripravenom tlačive zo

SK-6Csp/91/2021

-3-

strany žalovaného, pričom tento nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť. Je neprijateľné, aby spotrebiteľ znášal akékoľvek výdavky žalovaného, ktoré mu môžu vzniknúť s vymáhaním pohľadávky, pričom on sám si ich určil pevnou sumou vopred. Výšku poplatkov za upomienky žalovaný žiadnym spôsobom neodôvodnil, preto ich požadovanie od spotrebiteľa odporuje dobrým mravom. V tomto smere a na podporu svojich tvrdení ohľadom neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky poukazuje na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9C/137/2016 zo dňa 3.10.2016: „Procesný súd zastáva názor, že upomienky v prejednávanej veci majú jednoznačne sankčný charakter (viď ich výšku ako aj rozdielnú cenu za prvú a druhú upomienku hospodárskymi nákladmi na ich zhotovenie nepreukázanú ako aj to, že za poplatok nie je poskytované žiadne plnenie v prospech spotrebiteľa), či treba považovať za neprípustné.“ Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.12.2014, obsahuje ďalšiu neprijateľnú zmluvnú podmienku, v znení: „Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej iba „Zmluva“) sú úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. s kódom F.. Vy, ako klient, svojím podpisom potvrdzujete, že ste úverové podmienky prevzali, ste s nimi oboznámený/á, sú Vám všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považujete ich za dostatočne určité a prejavujete súhlas byť nimi viazaný/á.“ Podľa stanoviska Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 24.1.2017 vyplýva, že: „Je neprijateľné aby bolo na spotrebiteľa štandardnou zmluvnou podmienkou prenášané dôkazné bremeno oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a splnenia si zákonných povinností veriteľa. Priemerný spotrebiteľ ani nemusí byť znalý povinností, ktoré veriteľovi ukladá zákon. Ide jednoznačne o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá má za následok, že na spotrebiteľa je de

facto prenášané dôkazné bremeno v otázke riadneho oboznámenia so zmluvnými podmienkami, ktoré má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potenciálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov. Existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že zmluvná podmienka spotrebiteľa ovplyvní pri uplatňovaní jeho práv, resp. u spotrebiteľa vyvolá dojem, že sa nemôže dovolávať súdnej ochrany, keďže platí domnienka, že si zmluvné podmienky prečítal a porozumel im, pretože prehlásil, že bol s nimi oboznámený a vyslovil s nimi súhlas, a teda spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Zmluvná podmienka je z uvedených dôvodov neprijateľná podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“ S poukazom na § 53 ods. 3 písm. a) OZ predmetná zmluvná podmienka je neprijateľná, pretože spotrebiteľ sa s touto zmluvnou podmienkou zaväzuje plniť povinnosti podľa obchodných podmienok, ktoré podľa tejto zmluvnej podmienky teoreticky obdrží až pri podpise zmluvy, pričom v tejto zmluvnej podmienke deklaruje, že sa s nimi oboznámil, súhlasí s ich obsahom a zaväzuje sa ich dodržiavať. Obdobná zmluvná podmienka bola vyhlásená za neprijateľnú rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9Csp/18/2020, z 25.5.2020. Z týchto dôvodov považuje predmetné zmluvné podmienky uvedené v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.12.2014 za neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú absolútne neplatné. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Prípustnosť tejto žaloby vyvodzuje z citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 tretia veta zákona o ochrane spotrebiteľa v spojení s § 298 ods. 2 CSP, z ktorého vyplýva možnosť priznania primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľovi aj v konaní, v ktorom sa spotrebiteľ domáha určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a v tejto časti konania je úspešný. Výška finančného zadosťučinenia nie je stanovená žiadnym vzorcom a závisí vždy

SK-6Csp/91/2021

-4-

od úvahy súdu. Jediným kritériom pre stanovenie výšky finančného zadosťučinenia je jeho primeranosť. Dáva do pozornosti rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 14C/295/2014, z 24.9.2015, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 11Co/471/2015, z 28.6.2016 a v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/127/2017, z 30.1.2019, ktorým bolo priznané PFZ vo výške 1 194,98 eura, čo predstavuje 25 násobok poplatku, ktorý bol určený za neprijateľný. Ak by postupoval v intenciách rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, tak v tomto prípade za primeranú výšku finančného zadosťučinenia považuje sumu 600 eur, pričom nárok, tak ako ho požaduje, zohľadňuje skutočnosť, že sa jedná o viacnásobné porušenie spotrebiteľských noriem. Suma 600 eur zohľadňuje 25 násobok výšky dvoch mesačných poplatkov za upomienky [(12 eur x 2) x 25 = 600 eur].

2. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 15.11.2021 uviedol, že so žalobou nesúhlasí, popiera a rozporuje ju v celom rozsahu, nakoľko ju považuje za nedôvodnú a dôkazmi nepodloženú. Žalobca v konaní napáda neprijateľné zmluvné podmienky, na základe ktorých si uplatňuje aj primerané finančné zadosťučinenie, pričom o nároku z úverovej zmluvy už bolo raz právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Svidník v konaní vedenom pod sp. zn. 2Csp/22/2016, na základe čoho žalovaný vznáša námietku res iudicata už raz právoplatne rozhodnutej veci. V zmysle uvedeného rozsudku bol žalovaný (v tomto konaní žalobca) povinný uhradiť žalobcovi (v tomto konaní žalovanému) sumu 497,88 eura s úrokom z omeškania, ktorá predstavovala len doplatok samotnej istiny poskytnutého úveru, ktorý bol súdom vyhodnotený za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca túto svoju povinnosť do dnešného dňa nespĺnil. Z čerpaného úveru vo výške 859 eur uhradil do dnešného dňa len sumu 361,72 eura a namiesto riadneho splnenia súdom uloženej povinnosti podáva žalobu o vydanie primeraného finančného zadosťučinenia, čo nemožno nazvať inak ako špekulatívnym zneužívaním zákonného inštitútu na ochranu poctivých spotrebiteľov. Z § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka vyplýva, že neprijateľné zmluvné podmienky nespôsobujú neplatnosť zmluvy ako celku, ale výlučne konkrétnej neprijateľnej podmienky. Podstatným znakom conditio sine qua non neprijateľná podmienka je skutočnosť, že zakladá nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom, a to v takej kvalite, ktorá musí byť značná, nie malá či nepatrná, v neprospech spotrebiteľa. Ochrana spotrebiteľa vychádza z myšlienky vyrovnania rovnováhy v zmluvných vzťahoch v prospech spotrebiteľa. Predpokladá, že s ohľadom na hospodársku silu je spotrebiteľ v značne nevýhodnom postavení voči dodávateľovi a štát ako vykonávateľ štátnej moci vhodným spôsobom vyrovnáva pomer síl. Nemožno si však túto podporu zamieňať s nevhodným paternalizmom štátnej moci v súkromnoprávných vzťahoch. V trhovom prostredí, ktoré je v zmysle ústavy základom nášho štátu, je každý z účastníkov trhu už zo samotnej podstaty konfrontovaný s rôznymi ponukami a lákadlami v podobe reklamy a marketingu. Štát

prostredníctvom súdnej moci nemôže za spotrebiteľa suplovať jeho rozhodovací proces a rozhodovať, ktoré ponuky sa môžu dostať do jeho dispozície a ktoré nie sú vhodné z hľadiska ich domnejšej výhodnosti z pohľadu neosobného štátu. Spotrebiteľ má právo sa sám rozhodnúť, či daný produkt alebo ponuku využije a v prípade, že áno, je zodpovedný za svoje konanie. Žalovanému nie je zrejmé, k akému nevyváženému postaveniu vo vzťahu k spotrebiteľovi dochádza v prípade žalovanej úverovej zmluvnej podmienky v znení: § 4 Hlavy 5. Podmienky splácania úveru: „Ako variabilný symbol pre platbu splátok uvádzajte číslo zmluvy. Ak číslo nevediete, nebudeme schopní platbu identifikovať a budeme to brať ako nezaplatenie splátky úveru so všetkými dôsledkami.“ je neprijateľná,“ ktorá by zakladala dôvod označiť ju za neprijateľnú.

SK-6Csp/91/2021

-5-

Touto podmienkou chcel veriteľ zabezpečiť práve ochranu klienta ako spotrebiteľa, aby ním uhradené platby boli správne a korektne pripísané na príslušnú úverovú zmluvu. Uvedená podmienka spotrebiteľa žiadnym spôsobom nediskriminuje, nezaťažuje, ani nezhoršuje jeho právne postavenie voči veriteľovi. Pri niekoľkých tisícoch denných platieb od klientov je reálne a ekonomicky nemožné, aby sa hľadala a správne napárovala platba od klienta bez uvedenia variabilného symbolu. Na variabilných symboloch ako identifikačných údajoch fungujú všetky tak štátne ako aj súkromné inštitúcie, je preto racionálne nepodložené vyhodnotiť predmetnú úverovú zmluvnú podmienku za neprijateľnú. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú priamo v úverovej zmluve v znení: „Dôsledky nesplácania úveru podľa Hlavy 11 úverových podmienok: Poplatok za prvú upomienku - 5 eur. Neúčtuje sa, pokiaľ sa jedná o úplne prvú upomienku, ktorú Vám za dobu trvania zmluvy zasielame. Poplatok za druhú a ďalšiu upomienku - 12 eur. Môžete dostať maximálne 2 spoplatnené upomienky za kalendárny mesiac, po zosplatnení ich už neposielame (zosplatnenie je výzva k úhrade celého čerpaného dlhu). Zmluvná pokuta za neuhradenie splátky - 17 eur.“ Pri tejto úverovej podmienke je nevyhnutným poukázať na skutočnosť, že ide o sankcie, o ktorých bol žalobca ako klient upovedomený priamo v texte úverovej zmluvy, ktorú si prečítal, oboznámil sa s jej obsahom a na znak súhlasu s ňou ju podpísal. Poplatky za upomienky nie sú zmluvnou podmienkou, ktorá sa aplikuje vždy. Nastáva až v dôsledku porušenia povinností zo strany klienta, ktorý bol o tom vopred upozornený. Prvá upomienka dokonca nie je spoplatnená vôbec. Vzhľadom k výške čerpaného účelového úveru vo výške 859 eur žalovaný nepovažuje výšku upomienok za neprijateľnú z dôvodu ich neprimeranosti. Skutočnosť, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, v žiadnom prípade neznamená, že v prípade neplnenia zmluvných povinností zo strany klienta - spotrebiteľa sú automaticky vylúčené akékoľvek sankcie. Sankcie ako upomienky a zmluvné pokuty sú zákonom aprobované, je ohraničená len ich výška v zmysle nariadenia vlády č. 87/1995 v § 3a. Vzhľadom na vyššie uvedenú právnu úpravu žalovaný považuje všetky spochybnované zmluvné podmienky za uvedené korektne a v súlade so zákonom, ktoré nevykazujú charakter neprijateľnosti. Taktiež je nevyhnutným dodať, že žalobca v konaní nepreukázal, že by niektorá zo žalovaných úverových zmluvných podmienok bola voči nemu aplikovaná. Na úverovej zmluve prebieha aktuálne exekučné konanie, takže akákoľvek ďalšia aplikácia zmluvných podmienok voči žalobcovi je vylúčená, preto žalovaný spochybňuje aj žalobcov naliehavý právny záujem na ich určení.

3. Základným predpokladom na úspešné uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je okrem preukázania ujmy (aspoň potenciálnej hrozby ujmy) aj preukázanie, že žalovaný svojím konaním porušil súčasne - kumulatívne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu. Žalobca v podanej žalobe však nepreukázal, ktoré konkrétne ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa a ktoré konkrétne ustanovenia osobitného právneho predpisu žalovaný svojím konaním porušil. Ako vyplýva zo samotného pojmu inštitútu finančného zadostučinenia, ide o zadostučinenie, ktorého účelom je reparovať ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby aspoň potenciálna hrozba, ujma vznikla, inak nie je čo reparovať. Ďalším atribútom, ktorý musí súd zohľadniť pri priznaní finančného zadostučinenia je, že takéto zadostučinenie môže priznať iba v prípadoch úspešného uplatnenia porušenia práv, alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými zákonmi. Z hľadiska § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľov preto musí byť preukázané, že došlo k úspešnému uplatneniu práva na strane spotrebiteľa. Konaniu vedenému pod sp. zn. 6Csp/91/2021 nepredchádzalo žiadne konanie, v ktorom by si

SK-6Csp/91/2021

-6-

žalobca ako spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie práv alebo povinností zo strany žalovaného. Z toho vyplýva, že už prvý zákonný predpoklad ustanovenia § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z. z. absentuje. Doposiaľ teda neexistuje rozhodnutie súdu, ktorým by súd deklaroval, že úverovou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenou medzi žalobcom a žalovaným dňa 27.12.2014 došlo k porušeniu práv alebo povinností žalobcu zo strany žalovaného. Z výkladu k § 3 zák. č. 250/2007 Z. z. vyplýva nárok spotrebiteľa na poskytnutie finančného zadosťučinenia len v prípade, že poskytnuté plnenie (či už tovaru alebo služby) malo vady. Plnenie z úverovej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným žiadne vady nevykazovalo, nakoľko predmet úveru - finančné prostriedky boli poskytnuté riadne a včas. Vady plnenia nastali na strane spotrebiteľa - žalobcu, ktorý úver riadne a včas nesplácal. Ako vyplýva zo samotného inštitútu finančného zadosťučinenia, ide o zadosťučinenie, ktorého účelom je reparať hrozbu ujmy, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby hrozba ujmy vznikla, inak nie je čo reparať. Žalobcovi však žiadna ani potenciálna hrozba ujmy nevznikla. Finančné zadosťučinenia musí byť - ako vyplýva aj z jeho pojmu - primerané. Tvrdenie žalobcu, že požaduje finančné zadosťučinenie vo výške 600 eur v pomere k výške poskytnutého úveru a najmä skutočnosti, že nemá doplatenú ani samotnú istinu poskytnutého úveru považujeme za vrcholne absurdné, nedôvodné a najmä neprimerané. Žalobca uzatvoril úverovú zmluvu v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z. z., ktorý v ustanovení § 2 písm. b) definuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Je teda adekvátne a samozrejme, že žalovaný požadoval od žalobcu úhradu jeho dlhu v zmysle uzatvorenej úverovej zmluvy. Žalobca mal presne určenú výšku splátok, počet mesiacov splácania, vyčíslené celkové náklady. Žalobca bol s podmienkami poskytnutia úveru oboznámený pred podpisom zmluvy, pričom s nimi súhlasil, na znak čoho zmluvu podpísal. Pokiaľ by mal žalovaný uhradiť žalobcovi ešte „umelo vykonštruované“ finančné zadosťučinenie vo výške 600 eur, dostal by sa sám do pozície dlžníka, ktorý by uhradil žalobcovi - ako spotrebiteľovi viac, ako mu vrátil! Právo na primerané finančné zadosťučinenie je závislé od úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi osobou - spotrebiteľom, ktorej porušením práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa bola privodená určitá ujma. V danom prípade má žalovaný za to, že tieto skutočnosti neboli preukázané, keď žalobca neunesol dôkazné bremeno a súdu hodnoverným a presvedčivým spôsobom nepreukázal úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi v čase podania žaloby a ani že mu v súvislosti s porušením práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi vznikla určitá ujma a ani, že táto ujma mu vznikla vo výške 600 eur, ktoré požaduje v zmysle finančného zadosťučinenia. V konaní je nevyhnutným skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku. Žalobca doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal, v čom pociťoval porušenie svojich práv, aké to malo pre neho dôsledky, v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia až v hodnote 600 eur a podobne, ktoré sú nevyhnutné na priznanie žalovanej sumy. Poukázal na právny názor Okresného súdu Senica v odôvodnení rozsudku zo dňa 21.3.2018 v konaní vedenom pod sp. zn. 9Csp/188/2017 v znení: „Súd považuje za potrebné zdôrazniť, že cieľom zákonnej úpravy spotrebiteľských úverov je ochrana spotrebiteľov pred nekalými praktikami poskytovateľov úverov, pred neprehľadnými, nejasnými, nezrozumiteľnými zmluvami, kedy spotrebiteľ pri

SK-6Csp/91/2021

-7-

podpise zmluvy nemá poňatia, koľko ho napokon úver bude stáť. Nie je to ale nástroj pre špekulácie spotrebiteľa za účelom získania úveru zadarmo a bez akýchkoľvek poplatkov v prípade, keď úver získal na základe jasnej, prehľadnej a zrozumiteľnej zmluvy. Ochrana spotrebiteľa ako slabšej zo zmluvných strán má nepochybne v právnom systéme svoje opodstatnenie, avšak zároveň aj svoje hranice dané zásadou spravodlivosti a účinnosti ochrany ohrozeného, príp. porušeného práva, zásadou rovnosti strán, ako aj ďalšími zásadami a princípmi ako sú vigilantibus iura, neminem laedere a pod. Bez rešpektovania uvedených zásad a princípov by súd skĺzol k formalistickému, nevýchovnému a paternalistickému postupu vo výsledku s neprípustným zvýhodňovaním dlžníka oproti veriteľovi.“ Z uvedených dôvodov preto nepovažuje žalobu za dôvodnú, keďže žalobca neunesol dôkazné bremeno a navrhuje, aby súd po vykonanom dokazovaní zamietol žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú a priznal žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

4. Žalobca v replike zo dňa 24.11.2021 uviedol, že predmetná žaloba predstavuje efektívny procesný prostriedok pre neho ako spotrebiteľa, aby bola zabezpečená ochrana ohrozených a porušených práv v dôsledku nedodržania povinnosti žalovaného ako dodávateľa nepoužívať neprijateľné zmluvné podmienky vo formulárových zmluvách, ako aj nekalých obchodných praktík pri ich uzatváraní. Konštatovanie žalovaného predstavuje popieranie jeho práva na prístup k súdu a vyjadruje celkový vzťah žalovaného k rešpektovaniu ústavou garantovaného práva na súdnu a inú právnu ochranu ako aj princípu ochrany spotrebiteľa. Predmetná žaloba je okrem iného aj účinným prostriedkom dosiahnutia prevencie pred neustálym používaním nečestných podmienok vo formulárových spotrebiteľských zmluvách. Podľa čl. 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách: „Členské štáty majú zabezpečiť v záujme spotrebiteľov a konkurentov existenciu adekvátnych a účinných prostriedkov na prevenciu neustáleho používania nečestných podmienok v zmluvách, ktoré predávajúci alebo dodávatelia uzatvárajú so spotrebiteľmi.“ S poukazom na ust. § 298 ods. 1 CSP je súd povinný aj bez návrhu, t. j. ex offa skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v spotrebiteľskej zmluve alebo v inom zmluvnom dokumente súvisiacim so spotrebiteľskou zmluvou. „Ak súd v akomkoľvek spotrebiteľskom spore (spore zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiacej so spotrebiteľskou zmluvou) posúdi zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v inom zmluvnom dokumente súvisiacom so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti, je povinný uviesť jej znenie vo výroku rozsudku, a to aj v prípade, že sa spotrebiteľ tohto posúdenia nedomáhal“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol., Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, str. 1037). Neprijateľná zmluvná podmienka je absolútne neplatná bez ohľadu na to, či a kedy by sa spotrebiteľ určenia jej neplatnosti domáhal a naliehavý právny záujem sa v tomto prípade nemusí preukazovať. Dostatočnú legitimitu na podanie určovacej žaloby na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ale aj iné určovacie žaloby s cieľom ochrany spotrebiteľa poskytuje už citované ust. § 3 ods. 3 a ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ale aj § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Práve rozhodovanie súdov o neprijateľnosti zmluvných podmienok v individuálnych sporoch, popri posudzovaní nekalých obchodných praktík je nosným pilierom spotrebiteľského práva, tak ako to vyplýva z únieového práva a vnútroštátnych právnych noriem. Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.01.2019: „Rozdiel v porovnaní s určovacou žalobou je ďalej v tom, že žalobu o neprijateľnosť zmluvnej podmienky možno uplatniť len v prípade spotrebiteľskej zmluvy. Úplne odlišný v porovnaní s určovacou žalobou je aj účel, ktorému SK-6Csp/91/2021

-8-

má uvedená žaloba slúžiť (jej cieľom je zabrániť používaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky). Dovolací súd dospieva preto k záveru, že v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky ide o osobitný druh žaloby patriaci spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá ma podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.“ S poukazom na § 298 ods. 2 CSP určenie neprijateľných zmluvných podmienok vo výroku rozsudku súdu a uloženie povinnosti zaplatiť PFZ predstavujú tzv. spojené nádoby, preto v predmetnej veci aj z dôvodu hospodárnosti konania ako žalobca v jednom konaní navrhuje súdu rozhodnúť v zmysle žalobného petitu. Žalovaný vo svojom vyjadrení uvádza, že s podanou žalobou nesúhlasí, pretože sa jedná o vec res iudicata. Žalovaný absolútne nerešpektuje ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka, keď napriek vedomosti a skúsenosti z obdobných súdnych konaní obhajuje napadnuté zmluvné ustanovenia v Zmluve o spotrebiteľskom úvere a zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.12.2014, ktoré boli viacerými rozhodnutiami všeobecných súdov SR vyhlásené za neprijateľné zmluvné podmienky. Poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.4.2012 sp. zn. 6Co/91/2011, v ktorom súd vyslovil zásadné právne stanovisko, že: „ak si dodávateľ v inštančnom postupe používanie problémovej klauzuly neobháji, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho (opakovaného, súvislého) používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ust. § 53a OZ. Nie je pritom významné, či iný súd by v rámci súdnej kontroly bol k dodávateľovi zhovievavejší alebo dokonca by priznal plnenie z takejto podmienky. Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok sa môže bežne stať, že iný súd plnenie pre zmenu prizná. Každopádne však ide o protiprávny stav, za ktorý je zodpovedný dodávateľ, ktorý na súdoch sústavne (porov. čl. 7 Smernice 93/13/EHS) plnenia z judikovaných neprijateľných zmluvných podmienok uplatňuje a doslova v nie dobrej viere „skúša“, ktorý súd mu plnenie prizná.“ Poukazuje na publikáciu Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová,

S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1037, 1038 s.: „Napriek tomu, že vyhlásenie zmluvnej podmienky za neprijateľnú v jednom individuálnom spotrebiteľskom spore nie je záväzné pre posúdenie tejto zmluvnej podmienky v inom individuálnom spotrebiteľskom spore, za predpokladu obdobných skutkových okolností by mal súd rozhodnúť obdobne. Zaväzuje ho k tomu požiadavka právnej istoty vyjadrená v článku 2 CSP, ako aj v rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR.“ Považuje za irelevantnú vznesenú námietku res iudicata, pretože prípadným rozhodnutím súdu prvej inštancie v tomto konaní, ktorým by žaloba bola zamietnutá, by teda de facto súd posúdil napadnuté zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve zo dňa 27.12.2014 ako prijateľné. Dôkazom o tom, že súd v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 2Csp/22/2016, v ktorom vydal rozsudok zo dňa 30.11.2016 žiadne neprijateľné zmluvné podmienky neskúmal, je samotné uloženie povinnosti čiastočne zaplatiť žalovanú sumu. Rozsudok Okresného súdu Svidník č.k. 2Csp/22/2016-54 zo dňa 30.11.2016 neobsahuje žiaden výrok, ktorým by vyslovil neprijateľnosť napadnutých zmluvných podmienok, pretože tieto neposudzoval a neboli ani predmetom konania. Nevyhovenie žalobnému návrhu v celom rozsahu bolo odôvodnené bezúčnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru, ktorú súd posudzoval a vyvodil z absencie obligatórnych náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 v spojení s § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Na podporu svojho tvrdenia poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/281/2016 z 30.1.2018. Spotrebiteľ má SK-6Csp/91/2021

-9-

právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú, t. j. či tak činí pred vstupom do zmluvného vzťahu s dodávateľom, počas jeho trvania alebo až následne.(viď uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 20Co 295/2014-151 zo dňa 21.4.2016). Osobitne dáva do pozornosti, že výklad CSP, ktorý používa žalovaný, podľa ktorého by vlastne vôbec nebolo možné v SR určovať neprijateľnosť zmluvnej podmienky, keď už dodávateľovi ako veriteľovi bola priznaná pohľadávka, je v príkrom rozpore s čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, podľa ktorého: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ Z únievej, ale aj z vnútroštátnej právnej úpravy vyplýva, že súd môže žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky zamietnuť len v jednom prípade, a to v prípade, keď zistí, že sa v súdnej veci nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ak súd zistí, že v súdnej veci o neprijateľnú zmluvnú podmienku ide, žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky zamietnuť nemôže, a to bez ohľadu na to, či sa spotrebiteľ domáha určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky samostatnou žalobou v zmysle § 298 ods. 1 OSP alebo pri podmienkach, aké sú obsiahnuté v § 298 ods. 2 CSP a tiež bez ohľadu na to, či žaloba smeruje proti obchodníkovi, ktorý je autorom neprijateľnej zmluvnej podmienky, alebo proti jeho právnenému nástupcovi a bez ohľadu na to, že o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky už bolo v inom súdnom konaní, ale z iného právneho vzťahu, založenom iným právnym úkonom rozhodnuté, a to aj v prípade, ak by sa súdne konania týkali tých istých strán a bez ohľadu na to, či v prípade úverového právneho vzťahu, už úver splatený bol alebo nebol. K významu § 298 ods. 1, ods. 2 CSP, vzhľadom na názor žalovaného ešte dopĺňa, že ustanovenie § 298 ods. 1 CSP určuje: „Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka, používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch, súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch, súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.“ V praxi pôjde o prípady, ak strana, v zásade možno predpokladať, že to bude výlučne spotrebiteľ, návrh na vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky podá a nebude popritom uplatňovať žiaden iný nárok. Súd v zmysle § 298 ods. 1 CSP o neprijateľnosti zmluvnej podmienky rozhodnúť v takom prípade podľa § 298 ods. 1 CSP musí, čo vyplýva zo znenia § 298 ods. 1 CSP a contrario. Bez návrhu môže, ak je podaný návrh, musí. Pre úplnosť dodáva, že na dôvodnosť žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky nemá žiaden vplyv, či úver už bol, alebo nebol splatený, poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/30/2018 z 9.4.2019. Zodpovednosť za uzatvorenie predmetných zmluvných podmienok žalovaný neprípustne prenáša na neho ako žalobcu, pretože podľa jeho tvrdenia je zodpovedný za svoje konanie. Zmluvné podmienky v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.12.2014,

a to povinnosť uvádzať variabilný symbol, zaplatiť poplatky za upomienky a prevzatie a oboznámenie sa s úverovými podmienkami sú podľa generálnej klauzuly ust. § 53 ods. 1 OZ neprijateľné a z tohto dôvodu podľa ust. § 53 ods. 5 OZ neplatné. Pojem neprijateľná podmienka vychádza z predpokladu, že ide o zmluvnú podmienku, ktorá napriek požiadavke dobrej viery spôsobuje materiálnu disproporciu ku škode spotrebiteľa (čl. 3 ods. 1

SK-6Csp/91/2021

-10-

Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Rozhodovacia prax súdov SR zastáva názor, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je ustanovenie, ktoré vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Neprijateľnosť takto vymedzených zmluvných podmienok predstavuje skutočnosť, že žalovaný ich s ním individuálne nedojednal a doposiaľ nijako individuálne dojednanie nepreukázal, čím neunesol dôkazné bremeno. Vo vzťahu k neprijateľnosti napadnutých zmluvných podmienok poukazuje priamo voči žalovanému na rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 19Csp/69/2020-50 zo dňa 9.2.2021. Žalovaný sa vo svojom vyjadrení síce vôbec nevyjadruje k zmluvnej podmienke týkajúcej sa vyhlásenia o prevzatí a oboznámení sa s úverovými podmienkami, preto považuje, že túto nerozporuje. Napriek uvedenému nad rámec žaloby svoju argumentáciu dopĺňa. Je zrejmé, že cieľom predmetného ustanovenia je obísť zákon a tým vyňať spotrebiteľa z režimu právnej ochrany noriem zameraných na ochranu práv spotrebiteľa obsiahnutých v Občianskom zákonníku. Uvedená zmluvná podmienka je v priamom rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý je materiálным korektívom, kogentným imperatívom a operatívom dobrých mravov nepripúšťajúcim dohodnúť so spotrebiteľom menej výhodné zmluvné postavenia, ako mu garantuje Občiansky zákonník a Zákon o ochrane spotrebiteľa. Vo vzťahu k Home Credit Slovakia, a.s. poukazuje na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp/14/2020 zo 7.5.2020. Obdobná zmluvná podmienka bola vyhlásená za neprijateľnú vo vzťahu k ďalším kamenným bankám, ale aj nebankovým subjektom, ako napr. vo vzťahu k VÚB a.s., poukazuje na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp/32/2020 z 11.5.2020, rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 9Csp/253/2017 z 2.7.2018, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 24C/217/2015 z 21.2.2018, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/82/2018 z 3.4.2019; vo vzťahu k Poštovej banke, a.s. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp/18/2020 z 25.5.2020; vo vzťahu k SLSP a.s. rozsudok Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 9C/2/2014 zo 16.9.2015, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/41/2016 z 27.4.2017. Neprijateľnosť zmluvného ustanovenia týkajúceho sa poplatku za upomienky vo vzťahu k žalovanému bola vyhlásená rozsudkom Okresného súdu Poprad č. k. 20Csp/2/2019-9 z 24.5.2019, rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 8Csp/216/2018-59 z 19.7.2019, rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 16Csp/204/2018-84 zo 17.10.2019 a rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 14Csp/88/2020 z 13.10.2021. Vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami považuje uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia za adekvátnu. Ním uplatnená výška zodpovedá svojmu účelu, pretože je potrebné toto finančné zadosťučinenie nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu. Rovnako je potrebné podotknúť, že prípadné sankcie vyplývajúce z opatrení dohľadných orgánov by boli neporovnateľne prísnejšie. Uvedené finančné zadosťučinenie má tiež odradiť žalovaného, ale aj iných dodávateľov od porušovania práv spotrebiteľov. Záleží len na žalovanom, aby sa nedopúšťal recidívy v neprípustnom kontrahovaní v rozpore so záujmami spotrebiteľov. Primeranosť sumy 600 eur je vzhľadom najmä na postoj žalovaného a množstvo porušení spotrebiteľských noriem evidentne daná. Žalovaný nechce niest' akúkoľvek zodpovednosť a

SK-6Csp/91/2021

-11-

porušenie svojich zákonných povinností „ospravedlňuje“ podľa jeho názoru jeho ľahostajnosťou. Neschopnosť spotrebiteľov nemôže byť legálnym zdrojom ziskov obchodníkov, poškodzujúc v konečnom dôsledku celú spoločnosť. To sa týka aj konania, ktoré sa vonkajšiemu pozorovateľovi javí byť ako ľahkomyselnosť a nezodpovednosť zo strany spotrebiteľa. V skutočnosti je to prejav slabosti spotrebiteľa, ktorý je vo väčšine prípadov do konania, javiacim sa ako ľahkomyselné a nezodpovedné,

vmanévrovaný agresívnymi reklamnými kampaňami obchodníkov, z ktorých sa zdá, že ak si spotrebiteľ produkt obchodníka kúpi, resp. dá si poskytnúť, ešte na tom zarobí. Vzhľadom na permanentný odmietavý postoj žalovaného voči svojim pochybeniam je uplatnená suma nielenže primeraná, ale zjavne aj nízka. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním v takej výške, ktorá má nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške nemôže spĺňať. Za nenáležitú taktiež považuje konštatovaný záver žalovaného, že úspešné uplatnenie nároku na PFZ je späté so vznikom ujmy. V danom prípade išlo navyše o reálnu hrozbu ujmy, keďže žalovaný sa na jeho úkor pokúšal bezdôvodne obohatiť a je zjavné, že napadnuté neprijateľné zmluvné podmienky majú evidentný majetkový charakter. Poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019: „Pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy. Odvolací súd v tejto časti žaloby správne vec po právnej stránke posúdil, keď vychádzal zo záveru, že zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia žiadne osobitné podmienky nestanovuje.“ Z dôvodu ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a odôvodnenia dovolacieho súdu je zrejmé, že zákonodarca vôbec nestanovil podmienku vzniku, resp. preukazovania akejkoľvek ujmy. Jedná sa iba o neprípustný extenzívny výklad contra legem žalovaného. Na základe uvedeného argumentáciu žalovaného o tom, že nepreukázal porušenie svojich spotrebiteľských práv a nevznikla mu žiadna ujma, považuje za nerelevantnú. Na záver žalovanému, ale aj súdu prvej inštancie dáva do pozornosti vývoj rozhodovacej praxe Krajského súdu v Prešove, v ktorej už prevažujú rozhodnutia priznávajúce PFZ vo výške, ktorú nepovažuje len za „symbolickú“, ako napr.: rozsudok sp. zn. 2Co/73/2018 z 26.11.2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý v zhode so žalobou, priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 936,79 eura, rozsudok sp. zn. 5Co/134/2019 z 13.2.2020 v zhode so žalobou priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 313,94 eura, rozsudok sp. zn. 7CoCsp/11/2020, z 20.7.2020 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý v zhode so žalobou, priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2 501 eura, rozsudok sp. zn. 8Co/59/2019 z 30.1.2020 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobe uplatnenej výške 1 400 eur, rozsudok sp. zn. 9Co/157/2014, z 2.3.2016 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobe uplatnenej výške 1 220 eur, rozsudok sp. zn. 13Co/80/2016, z 20.3.2018 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobe uplatnenej výške 3 237,62 eura, rozsudok sp. zn. 19Co/2/2019, z 18.6.2019 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobe uplatnenej výške 2 081,80 eura a iné. S poukazom na uvedené považuje argumentáciu žalovaného za nenáležitú a navrhuje, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

5. Žalovaný v duplike zo dňa 10.12.2021 uviedol, že celá argumentácia žalobcu je založená výlučne na citácií všeobecných zákonných ustanovení týkajúcich sa neprijateľných zmluvných podmienok a taktiež na odôvodneniach niektorých rozsudkov súdov. Žalobca avšak absolútne neaplikoval žalované neprijateľné podmienky na konkrétnu zmluvu,
SK-6Csp/91/2021

-12-

nepreukázal, v čom vidí hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, taktiež nepreukázal, že by niektorá zo žalovaných zmluvných podmienok bola voči nemu aplikovaná a je zrejmé, že na základe rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 30.11.2016 sp. zn. 2Csp/22/2016 už ani nebude. V prípade žalobcu teda jednoznačne nejde o osobu poctivého spotrebiteľa, ktorá potrebuje získať súdnu ochranu pred zmluvnými podmienkami, ktoré sú voči nemu agresívne aplikované a zneužívajú jeho postavenie slabšej strany, ale naopak ide o špekulatívne zneužívanie inštitútu na ochranu spotrebiteľa, keďže do dnešného dňa si sám svoju povinnosť vyplývajúcu mu z rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 30.11.2016 sp. zn. 2Csp/22/2016 - a to uhradiť len istinu poskytnutého úveru, nesplnil. Pokiaľ žalobca argumentuje tým, že žalované zmluvné podmienky už boli inými súdmi vyhlásené za neprijateľné, je nevyhnutným dodať, že žalovaný sa použitia žalovaných zmluvných podmienok voči žalobcovi zdržal, neboli voči nemu aplikované, žalobca ich použitie voči svojej osobe neprezentoval ani ničím nepodložil, z čoho vyplýva, že žalovaný striktné dodržal znenie zákonného ustanovenia § 53a ods. 1 OZ v znení:..... „dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.“ Čo je ďalší dôvod, ktorý poukazuje na absenciu naliehavého právneho záujmu žalobcu na vyhlásení neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré žaluje výlučne len ako podklad na vydanie primeraného finančného zadosťučinenia. Rovnaký názor na posudzovanie odôvodnenosti a primeranosti finančného zadosťučinenia prezentoval v odôvodnení svojho uznesenia zo dňa 28.9.2020 aj Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 3Co/185/2019. Zo samotného

konania žalobcu je zrejmé, že v danom prípade nejde už o nejakú jeho osobnú satisfakciu, ale snaží sa maximalizovať svoj úžitok a príjem prispôsobovaním si výkladu zákonného ustanovenia na ochranu spotrebiteľov, ktoré však jednoznačne nemalo za cieľ slúžiť bezdôvodnému obohacovaniu sa spotrebiteľov, ale skutočne poskytnúť satisfakciu v prípadoch, kedy došlo k závažnému porušeniu práv alebo povinností spotrebiteľov, ktoré malo voči nim reálne nepriaznivé dôsledky. Čo v prípade žalobcu jednoznačne nemôže byť naplnené z dôvodu absencie plnenia jeho povinnosti uhradiť istinu v zmysle rozsudku. K obdobnému záveru smeruje aj najnovšia judikatúra tak Okresného ako aj Krajského súdu v Prešove, ktorá sa svojím prístupom snaží eliminovať zneužívanie inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia a rozsah priznaného finančného zadosťučinenia považuje za dostačujúci v rozmedzí 50 -100 eur.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to Zmluvou o spotrebiteľskom úvere a zmluvou o revolvingovom úvere č. 4412129431 zo dňa 27.12.2014, rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 2Csp/22/2016 zo dňa 30.11.2016, rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 15Co/13/2018-126 zo dňa 28.2.2019, rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 19Csp/69/2020-50 zo dňa 9.2.2021 a zistil tento skutkový stav:

7. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zmluvy o revolvingovom úvere č. 4412129431 zo dňa 27.12.2014 súd zistil, že žalovaný poskytol žalobcovi spotrebiteľský úver vo výške 859 eur. Žalobca sa zaviazal poskytnutý úver splácať v 36 mesačných vo výške 31,52 eura.

8. Z úverových podmienok v zmluve súd zistil, že napádané zmluvné podmienky sú uvedené v bode 54 a 60 zmluvy.

SK-6Csp/91/2021

-13-

9. Z rozsudku tunajšieho súdu č. k. 2Csp/22/2016-54 zo dňa 30.11.2016 súd zistil, že žalobca bol zaviazaný zaplatiť žalovanému sumu 497,88 eura s príslušenstvom a v prevyšujúcom rozsahu súd žalobu zamietol. Na základe tohto rozsudku súd rozhodol o zaplatení zostatku úveru v uvedenej výške z dôvodu, že posúdil, že úver zo zmluvy o úvere č. 4412129431 zo dňa 27.12.2014 je bezúročný a bez poplatkov. Rozsudok neobsahuje žiaden výrok, ktorým by určil neprijateľnosť napadnutých zmluvných podmienok, pretože toto nebolo predmetom konania.

10. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

11. Vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zákonom č. 150/2004 Z. z. s účinnosťou od 1.4.2004 v piatej hlave začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ v smernici Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

12. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

14. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorým mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

15. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

16. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
SK-6Csp/91/2021

-14-

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,

n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom,

s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,

t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,

u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,

SK-6Csp/91/2021

-15-

v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie,

w) požadujú, aby spotrebiteľ poskytoval alebo poukazoval tretej osobe alebo v prospech tretej osoby akékoľvek plnenie plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré v prevažnej miere nesleduje jeho záujmy, alebo aby plnil v súvislosti s týmto plnením akékoľvek záväzky tretej osobe.

17. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

19. Podľa § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

20. Podľa § 298 ods. 2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

21. Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoja ako celok (čl.6). Cieľ je garantovať vyššiu kvalitu života bežných ľudí (pozri napr. rozsudok Mostaza Claro bod 37 Asturcom bod 51).

22. Podľa ust. čl. 3 ods. 2 Smernice rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

SK-6Csp/91/2021

-16-

23. Podľa ust. čl. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevycherpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

24. Podľa ust. čl. 5 Smernice Rady č. 93/13 EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 (2).

25. Podľa ust. čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

26. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

27. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

28. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

29. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

30. Podľa § 4 ods. 10 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ak predávajúci porušuje povinnosť uloženú súdom alebo osobitným predpisom zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky, považuje sa také konanie za osobitne závažné porušenie povinnosti predávajúceho.

31. Predmetom žaloby bolo určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 4412129431 zo dňa 27.12.2014, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi finančné prostriedky vo výške 859 eur. Tento úver bol žalovaný povinný splácať v mesačných splátkach vo výške 31,52 eura. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 27.12.2014 uzatváral žalobca ako spotrebiteľ so žalovaným ako právnickou
SK-6Csp/91/2021

-17-

osobou, ktorá poskytuje úvery v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Právny vzťah, ktorý medzi nimi vznikol, má spotrebiteľský charakter, preto je v súvislosti s ním nutné aplikovať normy spotrebiteľského práva. Spotrebiteľská zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným má bezpochyby tzv. formulárový charakter. Ide o vopred pripravenú predtlač žalovaného, do ktorej žalovaný dopisoval len údaje žalobcu. Je zrejmé, že „zmluvná voľnosť“ žalobcu bola obmedzená len na dohodu o výške poskytnutého úveru, pričom všetky ostatné zmluvné podmienky ako aj všetky dokumenty predložené spolu so spotrebiteľskou zmluvou predstavujú diktát dodávateľa bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť ich obsah. Po preskúmaní zmluvných podmienok v súvislosti s citovanými zákonnými ustanoveniami a rozhodovacou praxou súdov, na ktoré poukazuje žalobca v žalobe a následných vyjadreniach, mal súd za preukázané, že zmluva obsahuje v bode 54 a 56 neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré spôsobujú v rozpore s požiadavkou dobrej viery zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa a sú teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 OZ). V prípade týchto podmienok sa jedná o zmluvné podmienky, pri ktorých žalovaný nepreukázal individuálne dojednanie so žalobcom a navyše takéto zmluvné podmienky spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech žalobcu. Čo sa týka prvej zmluvnej podmienky, súdy opakovane, a to aj proti konkrétnemu žalovanému rozhodli, že neuvedenie správneho variabilného symbolu, ktoré je považované za neuhradenie splátky úveru so všetkými s tým spojenými právnymi dôsledkami, je neprijateľná zmluvná podmienka. Je predsa nemysliteľné, aby žalovaný bez dodatočného zisťovania alebo akéhokoľvek vysvetlenia nespĺnil

povinnosti žalovaného nerešpektujúc status spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany takýmto spôsobom sankcionoval spotrebiteľov (viď rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/90/2018 zo dňa 19.11.2018). Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje ďalšiu neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to v úverových zmluvných ustanoveniach o poplatkoch za upomienky. Neprijateľnosť takto vymedzenej zmluvnej podmienky predstavuje skutočnosť, že žalovaný so žalobcom poplatky za upomienky individuálne nedojednal a tieto spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Poplatok za upomienky bol zakomponovaný do úverových podmienok na vopred pripravenom tlačive zo strany žalovaného, pričom ten to nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť. Je neprijateľné, aby spotrebiteľ znášal akékoľvek výdavky žalovaného, ktoré mu môžu vzniknúť s vymáhaním pohľadávky, pričom on sám si ich určil pevnou sumou vopred. Výšku poplatkov za upomienky žalovaný žiadnym spôsobom neodôvodnil, preto ich požadovanie od spotrebiteľa odporuje dobrým mravom a samotné znenie ohľadom poplatku za prvú upomienku je neurčité, lebo zároveň sa v druhej vete uvádza, že sa neúčtuje, pokiaľ sa jedná o úplne prvú upomienku, teda nie je zrejmé, kedy vzniká vôbec takýto nárok. Súd je toho názoru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj neprijateľnú zmluvnú podmienku v znení, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. a že žalobca ako klient svojím podpisom potvrdil, že úverové podmienky prevzal, bol s nimi oboznámený, že sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť nimi viazaný. Zo stanoviska Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 24.1.2017 vyplýva, že je neprijateľné, aby bolo na spotrebiteľa štandardnou zmluvnou podmienkou prenášané dôkazné bremeno oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a splnenia si zákonných povinností veriteľa. Priemerný spotrebiteľ ani nemusí byť znalý povinností, ktoré veriteľovi ukladá zákon. Ide jednoznačne o

SK-6Csp/91/2021

-18-

neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá má za následok, že na spotrebiteľa je de facto prenášané dôkazné bremeno v otázke riadneho oboznámenia so zmluvnými podmienkami, ktoré má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potenciálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov. Existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že zmluvná podmienka spotrebiteľa ovplyvní pri uplatňovaní jeho práv, resp. u spotrebiteľa vyvolá dojem, že sa nemôže dovolávať súdnej ochrany, keďže platí domnienka, že si zmluvné podmienky prečítal a porozumel im, pretože prehlásil, že bol s nimi oboznámený a vyslovil s nimi súhlas, a teda spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Zmluvná podmienka je z uvedených dôvodov neprijateľná podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). S poukazom na § 53 ods. 3 písm. a) Občianskeho zákonníka predmetná zmluvná podmienka je neprijateľná aj preto, že spotrebiteľ sa s touto zmluvnou podmienkou zaväzuje plniť povinnosti podľa obchodných podmienok, ktoré podľa tejto zmluvnej podmienky teoreticky obdrží až pri podpise zmluvy, pričom v tejto zmluvnej podmienke deklaruje, že sa s nimi oboznámil, súhlasí s ich obsahom a zaväzuje sa ich dodržiavať. Obdobná zmluvná podmienka bola vyhlásená za neprijateľnú rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9Csp/18/2020, z 25.5.2020.

32. Súd teda považuje tieto zmluvné podmienky za neprijateľné, a teda za neplatné a takto to aj určil vo výrokoch I., II. a III. rozsudku.

33. Keďže týmito neprijateľnými zmluvnými podmienkami došlo k porušeniu práv spotrebiteľa, súd považuje zákonný nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia za plne dôvodný, čím žalobca úspešne splnil prvý a jediný predpoklad uplatnenia tohto nároku.

34. Vo vzťahu k citovanému ustanoveniu § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať z toho, že toto má plniť funkciu jednak satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči

ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu. Ak majú byť naplnené všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, súd je toho názoru, že primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobcu je suma 600 eur, ktorej výšku súd určil vychádzajúc aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/127/2017, z 30.1.2019, ktorým bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie ako 25 násobok poplatku, ktorý bol určený za neprijateľný. Suma 600 eur zohľadňuje 25 násobok výšky dvoch mesačných poplatkov za upomienky. Súd na základe uvedeného zaviazal žalovaného na zaplatenie finančného zadosťučinenia tak, ako je uvedené vo výroku IV. rozsudku.

SK-6Csp/91/2021

-19-

35. Vo vzťahu k argumentácii žalovaného, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na podanej žalobe a že vznáša námietku *res iudicata* z dôvodu, že o nároku z úverovej zmluvy už bolo raz právoplatne rozhodnuté, súd uvádza, že predmetná žaloba predstavuje efektívny procesný prostriedok pre žalobcu ako spotrebiteľa, aby bola zabezpečená ochrana ohrozených a porušených práv v dôsledku absencie obligatórnych zmluvných náležitostí a nedodržania povinnosti žalovaného ako dodávateľa nepoužívať neprijateľné zmluvné podmienky vo formulárových zmluvách, ako aj nekalých obchodných praktík pri ich uzatváraní. Predmetná žaloba je okrem iného aj účinným prostriedkom dosiahnutia prevencie pred neustálym používaním nečestných podmienok vo formulárových spotrebiteľských zmluvách. Súd nemohol prihliadnuť na námietku *res iudicata* vznesenú žalovaným, nakoľko on sám vo vyjadrení uvádza, že v konaní na tunajšom súde vedenom pod sp. zn. 2Csp/22/2016 súd rozhodol o povinnosti žalovaného (v tomto konaní žalobcu) zaplatiť žalobcovi (v tomto konaní žalovanému) sumu 497,88 eura s úrokom z omeškania, ktorá predstavovala len doplatok samotnej istiny poskytnutého úveru, ktorý bol súdom vyhodnotený za bezúročný a bez poplatkov. Súd v uvedenom konaní neurčoval neprijateľnosť zmluvných podmienok. Na dôvodnosť žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky tiež nemá žiaden vplyv, či úver už bol alebo nebol splatený, súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/30/2018 z 9.4.2019.

36. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. O trovách konania súd rozhodol podľa citovaných zákonných ustanovení. Žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd priznal vo výroku V. rozsudku náhradu trov konania v plnom rozsahu, o ktorých výške bude rozhodnuté podľa citovaného zákonného ustanovenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,
SK-6Csp/91/2021

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.